

EVROPSKA KOMISIJA

**SMERNICE ZA DOLOČANJE FINANČNIH POPRAVKOV PRI IZDATKIH, KI JIH SOFINANCIRAJO
STRUKTURNI SKLADI IN KOHEZIJSKI SKLAD, V PRIMERIH NEUPOŠTEVANJA PRAVIL O JAVNIH
NAROČILIH**

Namen te note je vzpostaviti smernice za določanje finančnih popravkov pri nepravilnostih, ugotovljenih pri izvajanju predpisov Skupnosti v zvezi s postopki pri oddaji javnih naročil, ki so sofinancirana iz strukturnih skladov in Kohezijskega sklada v programskih obdobjih 2000–2006 in 2007–2013.

Kadar službe Komisije pri opravljenih revizijah odkrijejo take nepravilnosti, morajo določiti ustrezne zneske finančnih popravkov. Če država članica po predlogu popravka, ki ji ga določi Komisija, ni pripravljena sama izvesti popravka v smislu člena 39(1) Uredbe (ES) št. 1260/1999 ali člena 98 Uredbe (ES) št. 1083/2006, se popravek izvede s Sklepom Komisije na podlagi člena 39(3) Uredbe (ES) št. 1260/1999 ali člena 99 Uredbe (ES) št. 1083/2006. Te smernice imajo namen pomagati službam Komisije pri enotnem pristopu k obravnavi primerov nepravilnosti.

Organi nadzora v državah članicah lahko ob svojih pregledih prav tako odkrijejo nepravilnosti iste vrste. V tem primeru morajo izvesti potrebne popravke v skladu s členom 39(1) Uredbe (ES) št. 1260/1999 ali s členom 98 Uredbe (ES) št. 1083/2006.

Odgovornim organom v državah članicah se priporoča uporaba istih meril in lestvic za popravljanje nepravilnosti, ki so jih odkrile njihove službe ob pregledih, ki jih določata člena 4 in 10 Uredbe (ES) št. 438/2001 ter člena 60(b) in 62(1)(a) in (b) Uredbe (ES) št. 1083/2006, ali ob drugih vrstah pregledov, imajo pa tudi možnost uporabe bolj restriktivnih ukrepov.

Stanja, navedena v tabeli v prilogi, so najpogosteje ugotovljeni primeri. Druge primere, ki v tabeli niso navedeni, je treba obravnavati po istih načelih. Zneski in lestvice, ki so določeni, upoštevajo ustrezne predpise Skupnosti in usmeritvene dokumente o finančnih popravkih, zlasti določbe:

Direktive Skupnosti o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil:

92/50/EGS – Javna naročila storitev,

93/36/EGS – Javna naročila blaga,

93/37/EGS – Javna naročila gradenj,

93/38/EGS – Javna naročila v vodnem, energetske, transportnem in telekomunikacijskem sektorju,

98/4/ES o spremembi Direktive 93/38/EGS,

97/52/ES o spremembi direktiv 92/50/EGS, 93/36/EGS in 93/37/EGS,

92/13/EGS – ukrepi v zvezi z postopki oddaje javnih naročil podjetij na vodnem, energetskem, transportnem in telekomunikacijskem področju,

89/665/EGS – revizijski postopki oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje,

2004/17/EGS – javna naročila v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštних storitev,

2004/18/EGS – Javna naročila gradenj, blaga in storitev,

2005/51/ES o spremembi Priloge XX k Direktivi 2004/17/ES in Priloge VIII k Direktivi 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta o javnih naročilih,

Direktiva Komisije št. 2001/78/ES z dne 13. septembra 2001 o uporabi standardnih obrazcev za objavo obvestil o javnih naročilih

in še

Uredba Komisije (ES) št. 1564/2005 z dne 7. septembra 2005 o določitvi standardnih obrazcev za objavo obvestil v okviru postopkov javnih naročil v skladu z direktivama 2004/17/ES in 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta.

Odločba Komisije št. 2005/15/ES z dne 7. januarja 2005 o pogojih uporabe postopka, predvidenega v členu 30 Direktive 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju postopkov za oddajo naročil v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštних storitev.

Pravila in načela, navedena v Pogodbi, predvsem o prostem prometu blaga (člen 28 Pogodbe ES), o pravici do ustanavljanja (člen 43), o svobodi opravljanja storitev (člen 49), o nediskriminaciji in enakosti obravnave, o preglednosti, sorazmernosti in vzajemnem priznavanju.

V skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 1260/1999 morajo biti aktivnosti, ki se financirajo iz skladov, v skladu z določbami Pogodbe in pravnih aktov, sprejetih na njeni podlagi, ter s politikami Skupnosti, vključno s politiko oddaje javnih naročil. Enaka določila za programsko obdobje 2007–2013 so predvidena v odstavkih 2 in 5 člena 9 Uredbe (ES) št. 1083/2006.

V skladu s členom 1(2) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti:

„Nepravilnost¹ pomeni vsako kršenje določb zakonodaje Skupnosti, ki je posledica dejanja ali opustitve s strani gospodarskega subjekta, ki je ali bi lahko škodljivo vplivalo na proračun Skupnosti ali proračunska sredstva, ki jih upravljajo, bodisi z zmanjšanjem ali izgubo prihodkov iz lastnih sredstev, ki se zbirajo neposredno v imenu Skupnosti, bodisi z neupravičenimi izdatki .“

¹ Opozoriti velja, da je bila definicija nepravilnosti povzeta iz člena 1(2) Uredbe (ES, Euratom) št. 2988/95, vendar zaradi pravne jasnosti prilagojena področju strukturnih politik, uvedena z Uredbo Komisije (ES) št. 2035/2005 z dne 12. decembra 2005 o spremembi Uredbe (ES) št. 1681/94 o nepravilnostih in izterjavi nepravilno plačanih zneskov v okviru financiranja strukturnih politik ter organizaciji ustreznega informacijskega sistema na tem področju.

Člen 39(1) Uredbe (ES) št. 1260/99 glede strukturnih skladov določa, da „država članica izvede zahtevane finančne popravke v zvezi s posamezno ali sistemsko nepravilnostjo“, ki je ugotovljena. „Popravki preklicujejo celoten ali delni prispevek Skupnosti.“ Za programsko obdobje 2007–2013 so v členu 98(2) Uredbe (ES) št. 1083/2006 predvidene iste določbe. V skladu s členom 39(2) in (3), kadar država članica ne izvede potrebnih finančnih popravkov, se lahko Komisija sama odloči, da bo izvedla zahtevane finančne popravke tako, da prekliče del ali celotni prispevek skladov za zadevno pomoč. Pri določitvi višine popravka Komisija skladno z načelom sorazmernosti upošteva vrsto nepravilnosti ali spremembe ter obseg in finančne posledice ugotovljenih pomanjkljivosti v sistemih upravljanja ali nadzora držav članic. Za programsko obdobje 2007–2013 so v členu 99 Uredbe (ES) št. 1083/2006 predvidene iste določbe.

V smislu člena 4 Uredbe (ES) št. 448/2001,

„1. Znesek finančnih popravkov, ki jih izvede Komisija po členu 39(3) Uredbe (ES) št. 1260/1999 zaradi posameznih ali sistemskih nepravilnosti, se vedno, kadar je to mogoče ali izvedljivo, oceni na podlagi posameznih dosjejev in ob upoštevanju načela sorazmernosti ter mora ustrezati znesku izdatkov, ki je nepravilno bremenil sklade.“

2. Če natančna ocena zneska nepravilnih izdatkov ni možna ali izvedljiva ali če bi bil popoln preklic zadevnih izdatkov nesorazmeren in če zato finančni popravki Komisije temeljijo na ekstrapolaciji ali pavšalni stopnji, ta ravna na naslednji način:

- a) v primeru ekstrapolacije uporabi reprezentativni vzorec transakcij s podobnimi značilnostmi;*
- b) v primeru pavšalne stopnje oceni pomen kršitve pravil in obseg ter finančne posledice ugotovljenih nepravilnosti.“*

Enake določbe so bile sprejete za Kohezijski sklad za programsko obdobje 2000–2006 (glej člen H(2) Priloge II k Uredbi (ES) št. 1164/94 in Uredbo (ES) št. 1386/02) ter s členom 99 Uredbe (ES) št. 1083/2006 za strukturne sklade in Kohezijski sklad za programsko obdobje 2007–2013.

Smernice za določanje načel, meril in okvirnih lestvic, ki jih službe Komisije uporabijo pri določanju finančnih popravkov iz člena 39(3) Uredbe (ES) št. 1260/1999, so bile sprejete s Sklepom Komisije C/2001/476.

Ista načela so bila sprejeta za Kohezijski sklad s Sklepom Komisije C/2002/2871.

Skladno s temi načeli velja:

„Namen finančnih popravkov je ponovna vzpostavitev stanja, kadar je 100 % izdatkov, prijavljenih za sofinanciranje iz sklada, usklajenih z veljavnimi pravili in predpisi države in Skupnosti.“

„Znesek finančnega popravka se oceni, vedno kadar je to mogoče, na podlagi posameznih dokumentov in je enak znesku izdatka, ki je bil v zadevnih primerih napačno zaračunan skladu. Določitev natančnega obsega popravkov za vsak posamezen projekt ni vedno mogoča ali izvedljiva ali pa bi bil preklic celotnega zadevnega izdatka nesorazmeren. V takih primerih mora Komisija določiti popravke na podlagi ekstrapolacije ali pavšalnih stopenj.“

Poleg tega, skladno s smernicami velja:

„Kadar finančni popravek ni natančno določljiv, ker nanj vpliva preveč spremenljivk ali se njegovi učinki razpršijo, se uporabijo pavšalne stopnje.“

„ Pavšalni popravki se določijo v skladu z resnostjo posamezne kršitve in finančnimi posledicami nepravilnosti. “

Zneski in lestvice finančnih popravkov, določeni v tabeli v prilogi, se uporabljajo za posamezne ugotovljene primere nepravilnosti zaradi neskladnosti s pravili o javnih naročilih. Kadar so ugotovljene sistemske ali ponovljene nepravilnosti pri uporabi pravil o javnih naročilih, je mogoče uporabiti pavšalne finančne popravke ali popravke z ekstrapolacijo (v skladu s členom 4 Uredbe št. 448/2001 ali členom 99 Uredbe (ES) št. 1083/2006) za vse aktivnosti in/ali programe, ki se jih nepravilnosti tičejo.

Zneski in lestvice finančnih popravkov, določeni v tabeli v prilogi, se lahko povečajo v primerih, če bi bili nezakoniti zahtevki za plačila predloženi Komisiji po datumu njenega izrecnega obvestila državi članici o kršitvi predpisov o javnih naročilih z obrazloženim mnenjem na podlagi člena 226 Pogodbe.

1. POGODBE, KI SO ZAJETE V DIREKTIVAH SKUPNOSTI O JAVNIH NAROČILIH

Št.	Nepravilnost		Priporočeni popravek (Opomba št. 1)
1	Neupoštevanje postopkov glede obveščanja	Pogodba je bila sklenjena brez upoštevanja določb glede obveščanja iz direktiv Skupnosti o javnih naročilih, z izjemo primerov pod številko 2 v nadaljevanju. Gre za zelo očitno neupoštevanje enega od pogojev sofinanciranja Skupnosti.	100 % zneska ugotovljeno nepravilne pogodbe
2	Neupoštevanje postopkov glede obveščanja	Pogodba je bila sklenjena brez upoštevanja določb glede obveščanja iz direktiv Skupnosti o javnih naročilih, vendar je za to pogodbo obstajala določena stopnja obveščanja, ki je omogočila gospodarskim subjektom iz druge države članice dostop do zadevnega naročila.	25 % zneska ugotovljeno nepravilne pogodbe
3	Naročila, dodeljena brez javnega razpisa, ne da bi bilo to nujno zaradi nepredvidenih dogodkov, ali za dodatne gradnje in storitve ter dobavo blaga, čeprav ni nepredvidenih okoliščin (Opomba št. 2)	Glavna pogodba je bila sklenjena skladno z direktivami Skupnosti o javnih naročilih, sledila ji je ena ali več pomožnih pogodb (v pisni obliki ali brez nje), ki je bila sklenjena (ki so bile sklenjene) brez upoštevanja določil direktiv o javnih naročilih , zlasti določil o uporabi postopka s pogajanji brez objave obvestila o javnem naročilu, ker je to nujno zaradi nepredvidljivih dogodkov, ali za oddajo naročil dodatnih dobav blaga, gradenj ali storitev.	100 % zneska ugotovljeno nepravilne pogodbe (ugotovljeno nepravilnih pogodb) Če skupni znesek pomožnih pogodb (sklenjenih v pisni obliki ali ne), sklenjenih brez upoštevanja določb direktiv o javnih naročilih, ne presega pragovnih vrednosti direktiv in tudi ne 50 % zneska glavne pogodbe,

			se popravek lahko zniža na 25%.
4	Dodatne gradnje ali storitve nad mejno vrednostjo iz direktiv, izvedene v nepredvidenih okoliščinah (Opomba št. 2)	<p>Glavna pogodba je bila sklenjena ob upoštevanju določil iz direktiv Skupnosti, sledila pa ji je ena ali več dodatnih pogodb s prekoračitvijo zneska začetne pogodbe za več kot 50 %.</p> <p>Dodatne gradnje same ne pomenijo ločenih del po členu 1(c) Direktive 93/37 ali členu 1(2)(a) in (2)(b) Direktive 2004/18, ali ločene storitve po členu 1(a) Direktive 92/50 ali členu 1(2)(a) in 2(d) Direktive 2004/18.</p> <p>Če dodatne gradnje ali storitve presegajo pragovne vrednosti direktiv in same pomenijo ločeno gradnjo ali storitev, je treba za izvajanje direktiv o javnih naročilih upoštevati celotno vrednost vseh dodatnih gradenj ali storitev.</p> <p>Kadar dodatne gradnje ali storitve pomenijo ločeno gradnjo ali storitev, ki presega pragovne vrednosti direktiv, se uporablja točka 1 zgoraj.</p> <p>Kadar dodatne gradnje ali storitve pomenijo ločeno gradnjo ali storitev, ki pa ne presega pragovnih vrednosti direktiv, se uporablja točka 21 spodaj.</p>	100 % zneska, ki presega 50 % začetne pogodbe
5	V tehničnih specifikacijah ali v obvestilu o razpisu naročila niso navedena vsa merila za izbor in oddajo	Pogodba je bila dodeljena ob upoštevanju pravil o obveščanju iz direktiv o javnih naročilih, vendar pa v tehničnih specifikacijah ali obvestilu o razpisu naročila niso navedena vsa merila za izbor in/ali oddajo naročila ali pa niso dovolj natančno opisana.	25 % zneska pogodbe. Ta stopnja se odvisno od teže nepravilnosti lahko zniža na 10 % ali 5 %.

6	Uporaba nezakonitih meril za oddajo naročila	Pogodba je bila sklenjena ob uporabi nezakonitih meril za oddajo naročila (na primer: uporaba merila za izbor za oddajo naročila, neupoštevanje meril, ki jih je določil naročnik v obvestilu o razpisu naročila ali v tehničnih specifikacijah ali nepravilna in/ali diskriminacijska uporaba meril za oddajo naročila).	25 % zneska pogodbe. Ta znesek se odvisno od teže nepravilnosti lahko zniža na 10 % ali 5 %.
7	Nezakonita merila za izbor in/ali oddajo naročila, določena v postopku javnega razpisa	Kadar bi bili nekateri gospodarski subjekti odvrnjeni od predložitve ponudbe zaradi nezakonitih omejitev v javnem razpisu ali v tehničnih specifikacijah (na primer obveznost razpolaganja s podjetjem ali predstavnikom v državi ali regiji, ali določitev preveč specifičnih tehničnih standardov, ki dajejo prednost enemu samemu gospodarskemu subjektu, ali zahteva po izkušnjah v regiji itd.).	25 % zneska pogodbe. (Finančni popravek v višini 100 % zneska pogodbe se lahko izvede v najtežjih primerih, kadar gre za zavestno namero izločitve nekaterih ponudnikov).
8	Nezadostna ali diskriminacijska opredelitev predmeta naročila	Opis v tehničnih specifikacijah ali v obvestilu o razpisu naročila je diskriminatoren in nezadosten, tako da ponudniki ne morejo ugotoviti predmeta naročila, naročniki pa naročila ne morejo dodeliti.	25 % zneska pogodbe. Ta znesek se glede na težo nepravilnosti lahko zniža na 10 % ali 5 %.
9	Pogajanja med razpisnim postopkom	Naročilo je bilo oddano po odprtem ali po omejenem postopku, vendar se naročnik s ponudniki pogaja med razpisnim postopkom, razen kadar je namen razgovorov le razjasniti ali dopolniti vsebino njihovih ponudb ali natančno navesti obveznosti naročnikov.	25 % zneska pogodbe. Ta znesek se odvisno od teže nepravilnosti lahko zniža na 10 % ali 5 %.
10	Zmanjšanje fizičnega predmeta pogodbe (Opomba št. 2)	Pogodba je bila sklenjena ob upoštevanju direktiv o javnih naročilih, sledilo pa ji je zmanjšanje fizičnega predmeta pogodbe, brez sorazmernega znižanja zneska pogodbe. (Ta popravek se uporablja tudi v primerih, kadar je znesek znižanja uporabljen za	Znesek, ki pomeni zmanjšanje fizičnega predmeta,

		izvedbo drugih gradenj.)	plus 25 % zneska končnega fizičnega predmeta
11	Zmanjšanje fizičnega predmeta pogodbe (Opomba št. 2)	Pogodba je bila sklenjena ob upoštevanju direktiv o javnih naročilih, sledilo pa ji je zmanjšanje fizičnega predmeta pogodbe z že izvedenim sorazmernim znižanjem zneska pogodbe. (Ta popravek se uporablja tudi v primerih, kadar je znesek znižanja uporabljen za izvedbo nezakonitih dodatnih pogodb.)	25 % zneska končnega fizičnega predmeta
12	Neppravilna uporaba nekaterih pomožnih elementov	Pogodba je bila sklenjena ob upoštevanju določil direktiv o javnih naročilih, vendar zanjo niso bili upoštevani nekateri nebistveni elementi, kot je objava obvestila o oddaji naročila. Opomba: Če ima ta vrsta nepravilnosti le formalni značaj brez možnih finančnih posledic, se ne izvede noben popravek.	2 %, 5 % ali 10 % zneska pogodbe, glede na težo nepravilnosti in/ali v primeru ponovitve

2. POGODBE, ZA KATERE DIREKTIVE SKUPNOSTI O JAVNIH NAROČILIH (JAVNA NAROČILA, KATERIH VREDNOST JE NIŽJA OD PRAGOV ZA UPORABO DIREKTIV SKUPNOSTI IN JAVNA NAROČILA STORITEV IZ PRILOGE I B K DIREKTIVI 92/50/EGS, PRILOGE XVI B K DIREKTIVI 93/38/EGS, PRILOGE II B K DIREKTIVI 2004/18/ES IN PRILOGE XVII B K DIREKTIVI 2004/17/ES) NE VELJAJO ALI LE DELNO VELJAJO.

Sodišče Evropskih skupnosti je v svoji sodni praksi potrdilo, da se pravila in načela Pogodbe uporabljajo tudi za javna naročila, ki ne spadajo v področje uporabe direktiv o javnih naročilih.

Ob oddaji javnih naročil, ki spadajo v področje uporabe Pogodbe ES, morajo naročniki iz držav članic ravnati skladno s pravili in načeli, navedenimi v Pogodbi, predvsem o prostem pretoku blaga (člen 28 Pogodbe ES), o pravici do ustanavljanja (člen 43), o svobodi opravljanja storitev (člen 49), o nediskriminaciji in enaki obravnavi, o preglednosti, sorazmernosti in vzajemnem priznavanju. (*Razlagalno sporočilo Komisije št. 2006/C 179/02 o zakonodaji Skupnosti, ki velja za oddajo javnih naročil, ki niso zajeta ali so samo delno zajeta v direktivah o javnih naročilih*)

Načela enake obravnave in nediskriminacije na podlagi nacionalnosti vključujejo obveznost preglednosti, ki skladno s sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti „vsebuje zagotovitev določene mere obveščanja, ki zadostuje, da se trg storitev odpre za konkurenco in se revidira nepristranskost postopkov v korist vsem potencialnim ponudnikom“ (*Razlagalno sporočilo Komisije št. 2006/C 179/02 o zakonodaji Skupnosti, ki velja za oddajo javnih naročil, ki niso zajeta ali so samo delna zajeta v direktivah o javnih naročilih*)

Neupoštevanje teh pravil in načel predstavlja tveganja za sklade Skupnosti, zato morajo biti izvedeni finančni popravki nepravilnosti, ugotovljenih v pogodbah, za katere direktive Skupnosti ne veljajo ali le deloma veljajo. Lestvice, ki se uporabljajo glede na vrsto nepravilnosti, so:

Št.	Nepravilnost		Priporočeni popravek
21	Neupoštevanje ustrezne stopnje obveščanja in preglednosti (Opomba št. 3)	Pogodba, sklenjena brez natečajnega postopka, kar pomeni neupoštevanje načela preglednosti.	25 % zneska pogodbe
22	Naročila oddana brez ustreznega natečajnega postopka, ne da bi bilo to nujno zaradi nepredvidljivih dogodkov ali (za dodatne gradnje ali storitve) zaradi nepredvidenih okoliščin (Opomba št. 2)	Glavna pogodba je bila sklenjena po ustreznem natečajnem postopku, sledila ji je ena ali več pomožnih pogodb (v pisni obliki ali ne), ki je bila sklenjena (ki so bile sklenjene) brez ustreznega natečajnega postopka, ne da bi bilo to nujno zaradi nepredvidljivih dogodkov ali (v primerih gradenj ali storitev) zaradi nepredvidenih okoliščin, ki bi take pogodbe upravičevale.	25 % zneska pogodbe (pogodb), oddane (oddanih) brez ustreznega natečajnega postopka
23	Uporaba nezakonitih meril za izbor in/ali oddajo naročila	Uporaba nezakonitih meril, ki odvrtaajo nekatere ponudnike zaradi nezakonitih omejitev, določenih v javnem razpisu (na primer obveznost razpolaganja s podjetjem ali predstavnikom v državi ali regiji, ali določitev preveč specifičnih tehničnih standardov, ki dajejo prednost enemu samemu gospodarskemu subjektu).	10 % zneska pogodbe. Ta znesek se odvisno od resnosti nepravilnosti lahko zniža na 5 %.
24	Kršitev načela enake obravnave	Naročila, oddana ob upoštevanju pravil o obveščanju, pri katerih pa postopek oddaje naročila krši načelo enake obravnave gospodarskih subjektov (na primer, kadar naročnik enostransko izbere kandidate, s katerimi se pogaja, ali kadar enemu od povabljenih kandidatov nameni prednost pri obravnavi).	10 % vrednosti pogodbe. Ta znesek se odvisno od resnosti nepravilnosti lahko zniža na 5 %.

Opomba št. 1. Znesek finančnega popravka se izračuna glede na znesek, prijavljen Komisiji v zvezi s pogodbo, ki jo nepravilnost zadeva. Odstotek ustrezne lestvice velja za izdatke, prijavljene Komisiji za zadevno pogodbo. Praktični primer: znesek izdatkov, prijavljenih Komisiji za pogodbo za gradnjo, oddano z uporabo nezakonitih meril za oddajo, je 10 000 000 EUR. Veljavna korekcijska stopnja je 25 %, skladno z lestvico št. 6. Znesek, ki ga je treba odšteti od izdatkov, prijavljenih Komisiji, je 2 500 000 EUR. Torej se sofinanciranje Skupnosti zmanjša glede na stopnjo sofinanciranja ukrepa, pod katerim je bila zadevna pogodba financirana.

Opomba št. 2 Pri uporabi teh smernic za določitev finančnih popravkov zaradi neskladnosti s predpisi o javnih naročilih je mogoče uporabiti omejeno stopnjo prožnosti pri spremembah pogodbe po njeni oddaji, če (1) naročnik ne spremeni splošne strukture povabila k oddaji ponudbe ali tehničnih specifikacij tako, da bi spremenil bistven element oddanega naročila, da (2) spremembe, če bi bile vključene v povabilo k oddaji ponudbe ali v tehnične specifikacije, ne bi imele bistvenega vpliva na prejete ponudbe. Bistveni elementi za oddajo naročila zadevajo zlasti vrednost pogodbe, vrsto gradenj, roke izvedbe, plačilne pogoje in uporabljene materiale. Vedno je treba opraviti analizo za vsak primer posebej.

Opomba št. 3 Koncept „ustrezne stopnje obveščanja“ je treba razlagati v smislu Razlagalnega sporočila Komisije št. 2006/C 179/02 o zakonodaji Skupnosti, ki velja za oddajo javnih naročil, ki niso zajeta ali so samo delno zajeta v direktivah o javnih naročilih, zlasti:

a) načela enake obravnave in nediskriminacije pomenijo **obveznost preglednosti**, ki vsebuje zagotovitev v prid vsem potencialnim ponudnikom **ustrezne stopnje obveščanja, ki omogoča, da se trg naročil odpre konkurenci**. Obveznost preglednosti zahteva, da **ima podjetje s sedežem v drugi državi članici dostop do ustreznih informacij o razpisu naročila, preden se naročilo odda**, tako da mu je, če to želi, **omogočeno izraziti interes** za pridobitev tega naročila.

b) V nekaterih primerih zaradi posebnih okoliščin, kot je zelo omejen gospodarski pomen, oddaja naročila ne bi bila zanimiva za gospodarske subjekte iz drugih držav članic. V takem primeru je učinke na zadevne temeljne svoboščine treba šteti kot preveč negotove in posredne, da bi upravičili uporabo standardov, ki izhajajo iz primarne zakonodaje Skupnosti, in tako niso potrebni finančni popravki. Vsak naročnik posebej mora presoditi, ali je predvidena oddaja naročila morda zanimiva za gospodarske subjekte v drugih državah članicah ali ne. Po mnenju Komisije mora ta sklep temeljiti na ovrednotenju posebnih okoliščin primera, kot so predmet naročila, njegova ocenjena vrednost, posebnosti zadevnega sektorja (velikost in sestava trga, poslovna praksa itd.) ter zemljepisna lega kraja izvedbe naročila.